

**NOVA
VELEPOS-
LANICA
NA OBISKU
PRI
SLOVENSKEM
DRUŠTVU**
str. 2

**PASTER DÜŠNI
FOTOGRAFIJ**
str. 6

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 4. junija 1998 ☼ Leto VIII, št. 11

MLADI NA VLADI

Po prvem krogu volitev na Madžarskem še nič ni bilo odločeno. Le to se je zelo jasno pokazalo, da se močno maje položaj vladnih strank. 10. maja so namreč socialisti dosegli 32-odstotni rezultat, liberalci pa le 8-odstotnega. Torej tudi v primeru, če bi ostala dosedanja koalicija, ne bi imela potrebne večine za formuliranje vlade.

Nič bolje ni kazalo na desni strani. Čeprav so mladi demokrati (FIDESZ) zasedli drugo mesto (28 %), njihovi volilni zavezniki (MDF) po prvem krogu niso dosegli niti 5 odstotkov, da bi (p)ostali parlamentarna stranka. Na tretjem mestu je bila Kmečka stranka (FKGP) s 14 odstotki. Petodstotni prag je dosegla še skrajno desničarska Stranka madžarskega življenja in pravice (MIÉP).

Med dvema krogoma volitev so se potem začela ugibanja, kako bi se dalo formulirati vlado. Le ena stvar je bila gotova. Če bodo fidesovci zmagali, t.i. velika koalicija (FIDESZ-MSZP) ne bo prišla v poštev, kajti to je stranka, s katero oni pod nobenim pogojem ne bi sklenili koalicije; da so svojim volilcem pred volitvami sveto

30. in 31. maja je Zveza Slovencev priredila 7. Porabske dneve. Kulturna in športna prireditve porabskih Slovencev je letos potekala na več mestih, od Gornjega Senika do Slovenske vasi. Več o prireditvi na 8. strani.

obljubili, da ob morebitni zmagi tudi s kmečko stranko ne bodo v koaliciji, o tem so med dvema krogoma kar molčali. Lahko pa sklepamo, da se je za kulisami marsikaj dogajalo, kajti pred drugim krogom je odstopilo kar 82 kandidatov kmečke stranke in korist kandidatov FIDESZ-a. Tako je po drugem krogu predsednik Kmečke stranke dr. Torgyán z velikim zadovoljstvom izjavil, da se fidesovci za zmago lahko

zahvalijo tudi njim. Toda ta zmaga v času med dvema krogoma še ni bila gotova. Kajti socialisti so upali, da bodo volivci uvideli, da se je tehtnica preveč prevesila v desno in bodo v drugem krogu korigirali. V takem vzdušju smo pričakali 24. maj, drugi krog volitev. Kot če bi tudi volivci čutili, da se je končno treba odločiti, so šli v večjem številu na volišče kot v prvem krogu (57 %). Že predhodni re-

zultati javnomnenjskih raziskav so pokazali, da bodo izšli med socialisti in fidesovci zelo tesni. Le ena agencija je napovedala zmago socialistov po rezultatih anket na dan volitev in tudi ta le za en mandat. Dve agenciji sta imeli nasprotni napovedi, torej so predvidevali zmago FIDESZ-a

Take velike razlike, kot je na koncu nastala med tema dvema strankama, pa menda nobeden ni prič-

koval. Po končnih (zaenkrat neuradnih) rezultatih imajo fidesovci 148, socialisti 134, kmečka stranka 48, liberalci 24, MDF 17, MIÉP 14 mandatorov. V madžarski parlament je prišel en sam neodvisni kandidat, in sicer Mihály Kupa, nekdanji finančni minister.

Madžarski parlament ima 386 poslancev, za večinsko vlado je potrebno 194 mandatorov. Za mandatarja bo predsednik Árpád Göncz predlagal Viktorja Orbána, predsednika FIDESZ-a. Kako bo zbral potrebno večino, je še neznanica, na katero bomo dobili odgovor v naslednjih tednih.

Nekatere posledice majskih volitev so pa že zdaj očitne. Kot prvo (po vsej verjetnosti) bo imela Madžarska v naslednjih štirih letih sredinsko-desničarsko vlado, socialisti se bodo lahko (spet) izkazali kot opozicijska stranka. Oni svojega poraza sicer niso doživeli tragično, kajti tolažijo se s tem, da je njihove poslance volilo v absolutnih številkah več volivcev kot FIDESZ-ove. Če je to tolažba!!

Marijana Sukić

Nov sporazum o sodelovanju s porabskimi Slovenci

Tudi v obmejni goriški občini Gornji Petrovci so občinski svetniki obravnavali in pred dnevi sprejeli Sporazum o sodelovanju občine z Zvezo Slovencev in Državno slovensko manjšinsko samoupravo. Gre za občino, ki je podobno kot mestna občina Murska Sobota in občina Pucanci vzpostavila pristne in raznovrstne stike na različnih področjih s porabskimi Slovenci in njihovimi organizacijami že pred leti. Še posebej tesno in živahno je postalo sodelovanje od leta 1989, ko so se na obeh straneh madžarsko-slovenske meje začele zahteve in priprave na otvoritev novega meddržavnega mejnega prehoda Martinje-Gornji Senik. Tako so več let krajani Martinja in Sloveniji in Gornjega Senika na Madžarskem pripravljeni prireditve "srečanja ob tromeji". Avgusta 1992 pa

se jim je dolgoletna velika želja z odprtjem tega prehoda končno tudi izpolnila. Sicer pa so se dobri stiki razvili tudi na področju kulture, športa, sodelovanja gasilskih društev in na drugih področjih.

Temu razvejanemu povezovanju je tako sledil novi sporazum. V njem je zapisano, da bodo občani gornjepetrovske občine prispevali svoj delež k ohranitvi nacionalne zavesti porabskih Slovencev, spodbujali stike na gospodarskem, kulturnem in drugih področjih ter pospeševali stike Slovencev na Madžarskem z matično domovino Slovenijo in občani gornjepetrovske občine. Sporazum spodbuja k bogatejšemu kulturnemu življenju slovenske narodne skupnosti na Madžarskem ter izboljšanju sodelovanja med ljudmi ob slovensko-madžarski

meji. Občina Gornji Petrovci podpira ustanovitev slovenskega radia v Monostru in občani se veselijo, da bo njegov program mogoče spremljati tudi na Goriškem. Zavzeli so se, da bi mejni prehod Martinje-Gornji Senik čimprej razširili in ga pre-kategorizirali v mednarodni mejni prehod.

Novost sporazuma je v tem, da ga bodo podpisali predstavniki občine Gornji Petrovci, Državne slovenske manjšinske samouprave in Zveze Slovencev. Tako bo svečanost ob podpisu tega sporazuma v začetku junija v Gornjih Petrovcih, ko ga bodo podpisali župan občine Franc Šlihthuber, predsednik Državne manjšinske slovenske samouprave Martin Ropoš in predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem Jože Hirnök.

G.B.

Nova veleposlanica na obisku pri Slovenskem društvu

Kot je že znano, ima R. Slovenija od 1. aprila v Budimpešti novo veleposlanico, gospo Ido

in sodelavci veleposlaništva so se udeležili skoraj vseh naših prireditev. Že šest let smo

G. Ida Močivnik v Slovenskem društvu.

Močivnik. Slovensko društvo v Budimpešti je do sedaj uspešno sodelovalo s slovenskim veleposlaništvom. Dosedanji veleposlanik g. Ferenc Hajós

skupaj praznovali in organizirali slovenski kulturni praznik. Ko je g. Hajós odšel, nas je malo skrbelo, kako bo dalje. Sledilo pa je prijetno presenečenje. Poklicala nas je nova veleposlanica in nam sporočila, da bi rada obiskala naše društvo. Zelo nas je razveselilo, ker na ta obisk tako hitro nismo računali, saj Slovensko društvo v Budimpešti združuje le peščico ljudi. Na obisku so bili zraven tudi člani našega predsedstva. Gospa Močivnik se je predstavila in nam je govorila o njenem dosedanjem delu, poudarila je, da je sodelovanje med Slovenijo in Madžarsko dobro, so pa še naloge, ki jih je potrebno rešiti. Taka zadeva je, ki se že dolga leta vleče, odprtje mejnega prehoda med Verico-Ritkarcem in Čepinci, potem problemi na področju verskega življenja in še marsikaj.

Gospo veleposlanico smo seznanili z delom našega društva, z našimi uspehi, problemi. Povedali smo ji, da končno imamo prostor za prireditve in to v prostorih Državne slovenske samouprave. Naše delo kot tudi delo drugih slovenskih organizacij pa je v veliki meri odvisno od financ. Finančne možnosti so zelo skromne, ker le po natečajih dobimo denar za programe. Pri opremljanju novih prostorov pa so nam pomagala predstavništva slovenskih podjetij v Budimpešti. Zelo prijeten večer je bil, pogovarjali smo se, kot če bi bili stari znanci, če bi se že veliko let poznali. Na koncu smo želeli gospe Močivnik prijetno bivanje v Budimpešti, dobro delo, veliko uspehov in dobro sodelovanje z našim društvom.

Irena Pavlič

Že 30 let pojejo skupaj

"Kako ganljivo je bilo, ko so ob zadnji skupni pesmi - Vstala Primorska - vsi gledalci vstali in navdušeno ploskali." Tako nekako je dejala zborovodkinja seniškega pevskega zbora, po rodu sicer Madžarka, ki jo je pa kljub temu prevzelo in ganilo vzdusje v velikem šotoru v Doberdobi na prireditvi Pesem ne pozna meja (16. maj).

"Že sam naslov revije, nam je jasna priča, da je pesem simbol prijateljstva, simbol sožitja med narodi.

Stoletje, ki se pravkar izteka, je bilo stoletje vojn, stoletje sovraštva, stoletje mej, stoletje nadnarodov, ki bo ostalo v zgodovini zaznamovano s težkimi besedami, kot so Holokaust, Apartheid...

Nekaj pa je bilo, kar je tolažilo tudi tako hude čase; to je bila pesem. V tej kratki besedici je skrita ena največjih vrednot, ki jih človek pozna.

Revija PESEM NE POZNA MEJA je prvič stekla leta 1968 v Braniku. Kako je daleč tisto leto, v katerem je bilo skoraj prepovedano govoriti o Evropi brez meja; pesem pa že takrat ni poznala nobenih vizumov, nobenih mejnih prehodov in nobenih jezikovnih

pregrad," je povedal v pozdravnih besedah mladi pevec, član Moškega pevskega zbora Jezero, ki je bil tokrat gostitelj revije, na kateri je sodelovalo 9 pevskih zborov

Pevci in pevke seniškega zbora na pokopališču avstro-ogrške vojske.

iz Slovenije in zamejstva.

Po nastopu posameznih pevskih zborov se je revija končala s skupnim nastopom vseh pevskih zborov ter z napovedjo, da bo gostitelj prireditve naslednje leto Pliberk na avstrijskem Koroškem.

Ime Doberdob ali Doberdó, kakor rečejo Madžari je v

madžarski (avstro-ogrski) zgodovini povezano s prvo svetovno vojno, s soško fronto, kjer se je bojevalo in padlo tudi dosti porabskih fantov.

Tudi avstro-ogrsko pokopališče išče dosti madžarskih turistov v Doberdobi, kot nam je povedal naš priložen turistični vodič Vilko Frandolič, predsednik MPZ Jezero. Tako nekako smo bili tudi mi s pevskim zborom z Gornjega Senika, ko smo mislili, če smo že v Doberdobi, se bomo ustavili tudi na vojaškem poko-

pališču. Še sreča, da smo imeli Vilka, ki nam je povedal, da pokopališča ni v Doberdobi, temveč kakšnih 15 kilometrov v stran ter nas je popeljal po pokrajini. Pokazal nam je spomenik padlim italijanskim vojakom v prvi vojni, na katerem je napisano 100 tisoč imen. Na avstro-ogrskem pokopališču je pokopanih 7 tisoč vojakov, sodeč po priimkih je bilo med njimi tudi veliko Slovencev, Slovakov. Ali si lahko predstavljate, da sta se na soški fronti lahko srečala dva Slovenca, eden na avstrijsko-ogrski, drugi na italijanski strani...?

Danes, hvala bogu, prevladuje misel o združenji Evropi, o pesmi, ki ne pozna meja, ki nas povezuje, kakor je to dokazala tudi prireditev v Doberdobi. V imenu pevk in pevcev zbora z G. Senika ter vodstva Zveze Slovencev se zahvaljujemo predsedniku ter članom Moškega pevskega zbora Jezero za organizacijo revije, za njihovo prijaznost in gostoljubje.

M.S.

Foto: V. Gašpar

Štenje

NAJVEKŠI SLOVENSKI PISATEU

Najveksi pisateu nej samo slovenske moderne, liki nas-ploj slovenske literature je Ivan Cankar (1876-1918). Naraudo se je na Vrhniki, v šaule je odo v Ljubljani i Beči. Živo i piso je v Ljubljani, vküper z najveksimi pesniki slovenske moderne (Kette, Murn, Župančič).

Ivan Cankar je piso pesmi, romane, igre pa kratke pripovejsti - črtice. Najbole erične Cankarove romane je na vogrsko rejč dojobrno Avgust Pavel: Na klanču (*A szegénysoron*), Hlapec Jernej in njegova pravica (*Jernej szolgalegény és az ő igazsága*), Potepuh Marko in kralj Matjaž (*Mihászna Márkó és Mátyás király*). Zvün toga je dojobrno ništerne Canka-

rove pesmi pa pripovejsti tó: Sodba (*Ítélet*), Kralj Matjaž (*Mátyás király*), O človeku, ki je izgubil svoje prepričanje (*Aki elvesztette meggyőződését*), Sveto obhajilo (*Szent-áldozás*). V slejdnjom je piso o svojoj materi kak v dosti svoji pripovejstaj.

„Zelo smo bili lačni. Mračilo se je že; matere ni bilo. Pred dobro uro se je bila napotila, bogvedi kam. Vedeli smo: kadar pride, prinese kruha. Prav nič nismo dvomili. Kajti večerilo se je in zvečer je treba večerje.

Trd in strašen je otrok v svojem zaupanju. Zvečer je treba večerje. Neusmiljen je otrok v svoji veri. Mati, zvečer je treba večerje; pojdi in prinesi jo, iz zemlje jo izkopli, iz oblakov jo trgaj!

Ko je šla, je bila vsa majhna in sključena; globoka brazda je bila na njenem čelu.” (odlomek)

„Nagyon éhesek voltunk. Alkonyodott, s anyánk még mindig nem jött. Már jó órája lehetett, hogy elment hazulról, Isten a megmondhatója, hová. Tudtuk: ha megérkezik, kenyeret hoz magával. Ebben cseppet sem kételkedtünk. Hiszen már esteledt és este vacsorázni kell.

Kérlelhetetlen és rettenetes a gyermek a maga bizalmában. Este vacsorázni kell! Könyörtelen a gyermek a maga hitében. „Édesanyám! Este van, vacsorázzunk! Eredj és hozz vacsorát! Kapard ki a föld alól, szakítsd le a felhőkből!”

Amikor elment hazulról, kis vézna alakja egészen összeroskadtt; homlokán mély ráncok aggódalmaskodtak.” (prevod: Avgust Pavel).

Marija Kozar

Pismo iz Sobote

Vsefele sam vam že v svoji pismaj iz Sobote vöovado od svoje tašče Regine, trno čedne ženske, pa od svoje službe pa od sousidov pa od, ka ge vejn, od koga vse. Na svojo ves pa sam si ranč nej zbrodo.

Kak prvo vam moram prajti, ka je tou več ranč nej ves, liki je že skur Sobota, ka se je ves vtegnola tam po njivaj prouti Soboti, Sobota pa ta prouti vesi tak, ka se že ves pa varaš vküper držita tak kak Monoster pa Slovenska ves. Naša ves je takša mala Sobota zavolo toga tó, ka se je ta preselilo dosta lüdstva z varaša pa si tam postavilo kuče. Ali vseeno je ške neka tistoga, ka je v vsikšoj vesi doma, ostanolo v našoj vesi. Vsiška ves ma gasilski dom pa gasilce, mi je tó mamo. Pa če mamo gasilce, te mamo gasilsko veselico bar inouk na leto. Mamo ške veško krčmo, ge se zvej vsikšo minuto, ka je nouvoga na vesi. Tam za šankom tou naprej najbolje nosijo moški, žensek se tam ne da viditi, dapa sploj ne falijo, ka naši moški vejo zadosta dobro klajfati. Rejsan, tou delo tak dobro delajo, ka ranč novin nej trbej šteti pa tv-na gledati, zato ka če je človik bar pet minutov tam nut, zvej zadosta pa ške več.

Idnouk sam tak prišo ta v krčmou in se dola vseu za sto tam kre šanka. Moški so me ranč nej vpamet vzeli. Pomali sam piu svoj špricer in tak kre kraja vlejo na vüja. Najprle sam zvedo, ka pomali vse

NAŠA VES

vrag vzeme, ka tej naši prejdn vse poprejk kradnejo in lažejo. Potistom sam zvedo, ka eden krčmar iz Sobote nut v vino lejvle nekšo mejšanco, ka je lüdstvo bole oumano, pa ka te samo njegvo vino pigejo, ka drugoga več ranč neškejo kouštati. Od tistoga vina je že par lidi mrlou, tak se prej guči, policija pa sploj nešče nika čüti od toga. Vej pa nej čüdo, je biu najbolje glasen pek v penziji, če je pa prejden policaj od krčmarove žene brat. Gda so končali velke guče od tistoga krčmara, te so bili neka časa tiuma. Že sam si brodo, ka mo pomali šou, so že palik začali.

Lidje moji, ka sam pa te zvedo. Zvedo sam, ka je moj oča sploj nej oča pa ka je moja mati sploj nej moja mati. Zvedo sam, ka je moj oča nekšen moški z Merke, moja mati pa nekšna ženska, ka več ne živi. Tisti moški z Merke pa tista ženska sta se pred dugimi lejtami spoznala tū negi kouli, in kak se tou godi, se njima je narodilo dejte. Moški je deteta, tou pomejni mene, nej škeu meti in je odišo nazaj v Merko. Ženska pa je nej vejdl, ka bi s tem malim pojbičom in je košar z detetom pistila na pragi pred kučo, gde je živejla ženska, stero ge zovem za mamo. Krčmarica za šankom je vejdl, ka sam ge v krčmej in bole je možakarom škela nekaj pokazati, ka sam ge tó tam, bole naglas so gučali. Po tistom sam zvedo ške tou, ka moja mati sploj nemre meti mlajšov in ka je

moj brat sin od nekše ženske, ka je v naš varaš prišla s cirkusom in njoj je moja mati mojga brata vkradnola. Kak pa sta se spoznala moj oča pa moja mati, pa sam nej zvedo, ka je krčmarica naglas pitala, če mo ške kaj piu. Vsi za šankom so se obrnouli ta prouti meni in debelo gledali. Ge sam si čistak merno naroučo ške eden špricer pa možakare pito, ka do pili, ka sam trno veseli, ka sam zvedo, kak je z menov in mojo držino. Lejko si broдите, ka so nika nej škeli piti pa naidnouk se je vsem nekam začalo miditi.

Ženske klajfe pa se indri delajo. Od tistoga največ zvejm od moje tašče Regine, trno čedne ženske. Eto sam zvedo, ka naša tretja sousidica sploj neje ženska, liki tak napou moški in napou ženska. Pito sam jo, kak je tou zvejdl. Prajla mi je, ka njoj je tou pravila prva sousidica, stera je tou zvejdl od svoje tete, stera dela v bauti, njoj je tou vöovadila mati od ženske, stera ma dejte z bratom od najbouskoga pajdaša, steri je dober pajdaš s poubratom zidarskoga majstra, steri je zido kučo toj ženski, stera je ženska samo napou. Če je tou rejsan tak bilou, te je pa tou rejsan istina in ške dobro, ka ta naša sousidica neje ške kaj drugo. Leko, ka de pomali vöprišo, ka je sama sebi mama. Če tou skur vöprijde, bojte gvüšni, ka vam tou včasi napišem, tak ka te vedli, ka je nouvoga v našoj vesi.

MIKI

POTRNA – LAAFELD

Kot smo poročali v prejšnji številki Porabja, je Kulturnemu društvu člen VII, uspelo s pomočjo Avstrije in Slovenije urediti hišo v Potrni-Laafeldu. Kulturni dom nosi ime po cankovskem rojaku doktorju Avgustu Pavlu, ki je nekaj mesecev živel tam pri starših, ki so se iz Cankove preselili v Potrno.

V programu štajerske Deželne razstave, ki bo odprta v avstrijski Radgoni do 26. oktobra, so tudi prireditve, pri katerih sodelujejo štajerski Slovenci. Do 26. junija bo v Pavlovi hiši odprta razstava - projekt "okvir za umetnost", na kateri se predstavljajo likovniki mlajše generacije iz Avstrije, Madžarske, Hrvaške in Slovenije. Zanimiv program kulturnih in tudi zabavnih prireditev pa pripravljajo tudi v poletnem in jesenskem času.

Za domala nepriznana manjšino, štajerske Slovence, je zelo pomembno, da so dogodki v njihovem, sicer ne ravno prijaznem okolju. Večina tistih, ki vstopajo skozi vrata Kulturnega doma-Pavlove hiše, lahko preberejo napis, da je bila hiša obnovljena s skupnim prizadevanjem republike Avstrije in republike Slovenije.

(Tekst in fotografija: eR)

OD SLOVENIJE...

Vrednosti dodali davek

Finančni minister Mitja Gaspari je predstavil projekt uvedbe davka na dodano vrednost in potek informativno izobraževalne kampanje v podporo uvedbe tega davka, ki naj bi trajala petnajst mesecev. Davek na dodano vrednost bo glavni davčni vir v Sloveniji; več kot bo sprejetih kompromisov pri sprejetju zakona o uvedbi tega davka, slabši bo rezultat, meni minister Gaspari. V primeru velikih zahtev po spremembi predloga zakona in nadaljnjem znižanju davčnih stopenj pa bo predlagal njegov umik.

Vilenica

V Društvu slovenskih pisateljev so predstavili letošnjega nagrajenca Vilenice, katere letošnja tema je Konec stoletja, začetek tisočletja. Mednarodna strokovna žirija je srednjeevropsko literarno nagrado tokrat dodelila madžarskemu pisatelju Petru Nadasu, in sicer za celotni opus ter posebej za njegovo najobsežnejše delo - Knjigo spominov.

Največ gasilcev

Slovenski gasilci so se zadnja majska dneva zbrali na 13. kongresu Gasilske zveze Slovenije v Sežani. Gasilstvo je z več kot 119.000 člani najmnogičnejša reševalna služba v Sloveniji, slovenska Zveza pa združuje 87 gasilskih zvez, v katerih je 1297 prostovoljnih gasilskih društev, 108 prostovoljnih industrijskih gasilskih društev in 16 gasilskih enot v industriji.

Politični nogomet

Poslanci Državnega zbora in državni svetniki so odigrali prijateljsko nogometno tekmo s člani hrvaškega državnega Sabora v Vukovarju. Povratno srečanje v Sloveniji bo predvidoma na območju, ki ga je 12. aprila prizadel potres. Slovensko ekipo je v Zagrebu sprejel tudi predsednik hrvaškega državnega Sabora Vlatko Pavletić.

Jajjaa?!?

Vej pa don nej?!?

"J" v pasoji. Gda so med drugo bojno nemški Židovge bežali v Švaje, so Švajcarge prosili od Nemcov, naj vsakšomi nemškomi Židovi vdarijo v njegov pasport eno litero „J“, ka je bila kratica od Židova (Jude). Tau pa zato, ka je v tisti cajtaj bančne numare od Židovov pa kelko penaz majo na računi nej trbōlo v skrivnosti držati. Najprva so domanje, švicarske Židove nanjē vzeli, naj vkūper poberejo skem več penaz za židovske begunce, šteri pridejo iz Nemčije k njim. Gda so že dosta zbrali,

ČLOVEKOVE PRAVICE (PRASICE)?

te so jim s posabnimi porcami vkraj pobrali penaze. 1942-oga leta pa so več ge-zaro nemški Židovov, šteram so švajcarski Židovge v bankaj penaze djujtivali, nej v Švico pūstili. — "Lejpi, fajni" Švicarge so si mislili: begunci — beee-gūnci?

Rusoške šatringe. Če pridete k enomi pravomi Rusi na dom, Baug vari, ka bi ma na pragi rokau dali, ka tau bi prej bila nesreča. Če mate črne oči, ne smejte pogledniti sploj maloga deteta. Če bi vas stoj pito, kak se mate, prva, kak bi odgovorili, ka dobro, morete trikrat prej svoje ramena plūcniti. Če kakši zakonski par ške pojba meti, te moški more meti na glavi klobūk, v trenutki detetovoga spočetja... — Harašo, depa gda je delo opravljeno, pa je klobūk več nej potrejen, kam

naj ga moški obejsi? Na pok-lūcnjeno klūko?

Hindu mujanje. V hindujski vōri majo eno navado, ka je zrankoma rano trbej najprva desetkrat muji lejvo rokau, sedemkrat pravo, natau pa bejdvej vkūper eške petkrat. — Če bi tau s Pilatušom dali delati, bi si gvūšno nej mogo zaponiti, pa bi se te leko nej zgodilo tisto tragično delo s Kristušom...

Sunce zahaja. Merikanarski astronaut John Glenn, zdaj, ka je 76 lejt star, kleti djeseni eške gnauk ške leteti s sput-njikom (Discovery) visko nad oblake. 1962-oga leta je un būu tisti merikanarski astronaut, šteri je prvo paut leto kauli Zemle. Tak naglo ma je davo s svojim fafa-dlinom, ka je en den štirikrat vūdo, ka sunce zahaja. — Stari je nej meki, ka?

Človekove pravice. Gda mi dojsēemo rokau enomi tau-vani, te mi s tem skrb mamo na človekove pravice. Tau je tomačo eden talibski gos-paud v Afganistani v enom športnom stadioni, malo pred tistim, ka so trgē pa-darge z zakritim obrazom dojsekli pravo rokau enomi tauvani. — Človekove prasice?

Baugše v živo. Hirešnji oper-ni tenor Luciano Pavarotti najraj v živo spejva. Pravi, ka če nikšo opero gor vzemajo na gramofon, magnetofon ali CD, tam kak tajēr mala hiba tō tak vōgleda, kak kakši elefant (slon). Gda prej naredijo eno ploščo, te že včasik vej, ka bi go baukše tō leko naredo. — Si, si, signore, eške živeti je tō najbaukše v živo.

Fr. M.

Z malimi v Beltincaj

Predlani, 1996. leta oktobra je dolenjeseniška slovenska manjšinska samouprava tak skončala, da na 1. Slovenski kulturni den iz Slovenije pozove malčke, da bi sodelovali z našim vrtacom.

Tistoga reda je veselo bilau, gda so iz Beltinec dvej vzgojiteljici pripelale edno skupino k nam, v naš vrtac. Malčki so se v pau minutaj spadašivali. Meli smo čūdo-viten den. Lani na konci leta je iz Beltinec prišla k nam delegacija iz vrtea z ravnateljicov vred. Pred tistim smo pa mi bili pri nji, povekšani vrtac poglednit, gda so ga prejkдали pa posvečali. Letos je slovenska samouprava na D. Seniku vabilo dobila v Beltince. Tistoga reda, gda je njina delegacija tūj ojdla, so malo gorenjeseničke male tū poglednili, etak so pa pozvali male mlajše z G. Senika tū.

21. majuša smo se napotili z vzgojiteljicami, nistarnimi člani manjšinske samouprave z gorenjeseničkim pa dolenjeseničkim žūpanom.

Deca je fejs vesela bila. Kumaj so čakali, da se dva kombija gnauk geneta, pa hajde, prej meje. Sprejem v Beltincaj je čū-

v vsakšom minuti čūtili poštenjē, lūbezen pa skrb za nas. Deca je pa mejla non-stop program. Kakšo velko veselje njim je bilau se špilati

doviten biu. Naši so dobili priliko, da so si leko poglednili lepe dvorane, mnogo-mnogo nauvi špil. Na sprejem je prišo beltinški žūpan Jože Kavaš tū, poš-tenje pa nam je dala gospa Emilija Kavaš tū, ki služi v Murski Soboti na občini. Beltinška ravnateljica Mira Šōmen je tak lepau organizirala tau srečanje, ka smo

s cejlak ovakšimi špilami, kak so doma včeni. Meli so športno tekmovalje. Samo eden minut, pa so že naši pa Beltinčari tak pomejšani bili, ka je človek mislo, da je več ranč ne najdemo. Deca je strašno prilična. Naši - sploj pa dolenjesenički - dosta ne znajo slovenski. Pa itak. Vse so se razmeli. Na teltja, ka smo je rejsan kumaj raznok

pobrali, gda smo se po obedi pomalek začnili vkūp brati pa slovo djemati.

Dolenjesenička slovenska samouprava je tistoga reda s takšim cilom navezala te stike, da bi tej najmenkši tū meli priliko malo Slovenijo videti, čūti slovensko rejč, biti med slovenskov decov. Nišče pa ne misli, da se s tejm rejšijo naše probleme, da de naša deca od toga nagnauk znala slovenski gučati. Tak mislimo, da so takšna srečanja za tau, da si deca zamerka, gde je tau, gde Slovenci živijo, kak se tam dogaja tau pa tisto. Tej spomini so leko eden mali stopaj za nas.

Z našim sodelovanjem mo nadaljevali. Kleta iz Beltinec prpelajo dvej skupine. Edno na G. Senik, tau drugo pa na D. Senik. S tejm se dva žūpana - Elizabeta Bartók pa Martin Ropoš - tū strinjata, držita tau za dobre stopaje. Te pa na svidenje kleta pa (h)vala za lejpi den.

I. Barber

"Tau delati je moja življenje"

Te dni sam mejla priliko si malo dojesti z ednim našim mladim Slovencom. Tak sva si zgučala, ka va zdaj malo politiko pelala pa najino mišljenje dava v naš časopis.

Na Dolenjom Seniki (tanyán) žive *Laci Bajzek*, šteroga dosta naši lüdi tak pozna, ka se v dosti mestaj najde, če se kaj za porabske Slovence godi. Ka tau od ednoga mladoga človeka leko povejmo, je po mojem posebna radost za nas. Mi, starejši že vsakši den menje smo mogoči napraviti pa nej gvüšno, ka je vse tak dobro, kak mislimo. Če de se mladi rod brigo zase, de največ vrede.

Kakša paut je tebe pelala do gnešnjoga dneva, da si tak aktiven v družbenom življenji (közéletben)?

"Tau atmosfero sam že v osnovnoj šauli zaodo. Meni je sploj dosta znameñuvalo, da sam se od Erike Glanz leko včijo slovenski jezik, da je nas ona najoprvin pelala nad svejt. Že tistoga reda se mi je odpro svejt pred očami pa v mojem mišljenji. Sam že sploj mladi tak čüto, ka ka na svejti vidim, morem s tistoga doma profitejati. Nigdar sam nej mislo, da bi svoj rodni kraj tünjau. Nikša notrejšnja sila me je gnala lejt do leta, ka sam dužan nika napraviti za svoje. Če sam rejsan nej najnaprej odo pa vodo tau ali tisto, depa vsepovsedik sam pomagó, kak sam mogo. Tau drži gnes tü."

Ka vse je tisto, gde gnes delaš? Kak čütiš, vredeño je gnesden za lüdi delati?

"Ge upravno na D. Seniki živem, istino ka fizično bole skrajek k G. Seniki kak k D. Seniki. Že 1990. leta mi je nauva samouprava na D. Seniki dala takšo nalogo, da sam bio odgovoren za pristavo, kakoli ka sam nej bio člen samouprave. Tistoga reda sam že 9 lejt bio člen seniškega pevskega zbora. Zbor je tü edno fele družbeno življenje, tam se človek dosta vči. Gnesden

sam pa člen slovenske manjšinske samouprave na D. Seniki. Zvün toga sam člen Državne slovenske samouprave tü. Nikak tak sam, da nigdar ne dejem na vage, če je vredeño ali nej za lüdi delati. Tau pa najbolje zatok držim, ka tak čütim - ka

koli ka nistarni ovak mislijo - zatok se čüti napredek. Tau najbolje čütim pri Slovenski zvezi, gde sam že tü več lejt člen predsedstva. Od tistoga mau, ka mamó narodnostni zakon, lokalne pa državna manjšinska samouprava je tü dosegnila dosta uspehov, iz šteri slovenski lüdjé, deca profitéra."

Možnosti, pravice rejsan mamó kak manjšina. Kak stojimo, po tvojem, z zavednostjov? Tü pri nas je tak, ka več mladina ne guči (nešče gučati?) slovenski materni jezik. Tau de tau znamenüvalo, ka po ednom cajti se zgübi naš jezik?

"Od toga bi strašno dosta leko gučo. Tau je zapletena zadeva, štera nazaj sega v prešnje politično obdobje. Sploj bi škoda bila samo lüdi kriviti. K tomi vcuj trbej računati, da lüdjé žmetno pozabijo pa tak mislim, vsakši zna, na koj sam mislo. Pa tau tü morem uvideti, v kakšom jezikovnom okolji živimo. Tau so velke težave. Če se komi vidi ali nej, prisiljeni smo na tau problemó objektivno gledati. S tejm vred tau ne znamenüje, da bi se s tejm mogli zmiriti. Tak cenim, da smo nej na lagvoj pauti, nej Slovenska zveza pa nej manjšinske

samouprave. Na tau mislim, da je slovenski lüdam nej vseedno, če majo ali nej svoj časopis, svoj radio, televizijo, od svoji avtorov knjige pa tak tadala. Pa je zatok tau tü nej istina, ka če možnost pa pravice mamó, te je vse leppo pa dobro. Pomislimo

samo na slovensko bogoslüzje. Ne zna človek, koga de krivoga držó za tau, ka nejmamó svojga župnika. Tau tü ne smejmo na prausne lüdi potisniti. Vzroki so dosta bola globki pa zapleteni."

Dugo delaš že v pevskega zbora. Nej dugo, da je v našom časopisi zbor tü veliko kritiko dobio za toga volo, ka se mladina v zbori ne zgučava po slovenskom. Ka ti od toga misliš?

"Kritika je istina, jaz tü tak zopodim največkrat, da si vogrski zgučavamo med seboj. Priznajmo vsi, ka je tau istina pa nej dobro delo. Kak sam pa že povedo, vsakšo delo ma svoje globke vzroke. Vse pa držim, ka sam že točkar pravo. Kritiko je Pergerjeva napisala pa eden minut ne pravimo, ka je nej mejla pravico. Liki zbor ma dosta specialni vzrokov, zakoj je tau tak. Povejmo, zborovodkinja pa nistarni pevci so Madžari ali druge narodnosti. Na vaji, pred nastopi tü pa tam mala vaja se po vogrskom dela. Na tau smo prisiljeni, depa zatok naj nišče ne misli, da bi za toga volo z "vodaup dejte tü vövlējali". Mi smo tuj gorrasli, dobro znamo vzroke. Tau tü morem po-

vedati, da naši mladi znajo slovenski pa nej samo narečje. Na gornjeseniškoj šauli so se navčili nateltja, da nistarni v Sloveniji leko dejo kamakoli, znajo komunicirati. Zvün toga ta mladina aldüje za slovenski jezik pa pesem. Keden do kedna - na leto 10 mejsecov - odijo na vaje, včijo se leppe slovenske pesmi. Samo ka so oni tü mladi kak vsakši drugi. S tejm vred je pa tau nej vrede, če ne nücamo med seboj svoj jezik. Samo ka na tau tü moremo malo objektivno pogledniti pa mesto toga, da vsakši den eden drugomi v oči vržemo tau ali tisto, moremo paut iskati kak tau rejšiti."

Kak sva si etak prpovejdala, je vöprišo, ka je buma za slovenski jezik, za slovensko kulturo nej leko biti "delavec". Zakoj pa te vödržiš, leko si brez brige odo ali tanjau vse. Kak tadala?

"Sploj na kratki samo telko povejmo: za tau delati je moja življenje. Če bi nej noso nikše funkcije, bi tü vsepovsedik tam bio, gde se kaj godi. Meni je potrejbnošt tuj biti, v mojem rojstnom kraju, v mojej pokrajini. Živeti z našim jezikom, z našo kulturov, z našimi šegami. Leko ka je komi smejšno, depa nepozableno mi je, kak sam krave paso doma, kak sam rad na njivaj delo pa delam. Pred menov je bio svejt, leko bi se včijo, leko bi odišo. Gvüšen sam pa, ka bi te nigdar nej tak srečen pa veseli bio, kak zdaj, tuj doma, tuj na D. Seniki pa na G. Seniki. Tuj, gde gaušče pa njive objemajo mojo rojstno hišo, naše bregé pa doline.

Zatok pa, če mi lüdjé zavüjajo, mo delo naprej. Pa leko stoj povej, ka s tejm nikam ne pridem ali se zaman trüdim, pa vej ga Baug, ka vse. Morem pa povedati, ka zatok nas je vse več - pa med nami mladi tü - šteri neškemo, da bi se zgübili."

I. Barber

... DO MADŽARSKE

15. obletnica Monoštra

Mesto Monošter praznuje letos 15. obletnico dogodka, ko je naselje ob Rabi dobilo mestni naziv. Z obletnico je povezanih več dogodkov in prireditiv.

- 28. maja so otvorili *fotografizacijo* z naslovom 15 let Monoštra. Razstava v avli OŠ István Széchenyi v Monoštru bo na ogled približno dva meseca.
- Mestni kulturni center prireja 6. junija srečanje pevskega zbora z naslovom *Prišli smo praznovat*. Srečanja se bo udeležilo 8 zborov, med njimi tudi MePZ Štefan Kováč iz Murske Sobotice.
- 20. junija bo v Monoštru srečanje otroških folklornih skupin. Srečanje nosi naslov *"Roka v roki"*. Na srečanje so povabili tudi otroško folklorno skupino iz Beltincev.

Med Rabo in Ledavo

V organizaciji Turistične agencije Piko in Zveze Slovencev na Madžarskem bo potekala 7. junija v Brezovcih kulturno zabavna prireditev Med Rabo in Ledavo. Na prireditvi bodo nastopile prekmurske in porabske amaterske skupine, posamezniki bodo prikazali in prodajali svoje izdelke (lončarske, pletene itd.). Ponujale se bodo kulinarične dobrote kmečkih žena. Srečanje bodo zaključili z zabavo in plesom.

Srečanje ob tromeji

Inštitut za narodnostna vprašanja iz Ljubljane organizira 5. in 6. junija znanstveni simpozij v Murški Soboti, katera se bodo udeležile manjšine v prostoru ob tromeji.

Prvi dan bo namenjen predstavitvi kulturnih dosežkov manjšin, zlasti v funkciji ohranjanja materinsčine. Drugi dan bo prirejena znanstvena okrogla miza o jeziku z naslovom Ali je opuščanje maternega jezika manjšin mogoče zaobrniti in kako?

Lenaršičova fundacija v Nyőgéri

PASTER DŰŠNI FOTOGRAFIJ

Slovenci smo leko radi, ka so se v Nyőgéri (paulek Ikervára) najšli takši lokalni patrioti, kak so Csaba Szabó (člen kuratorija), duhovnik Ferenc Hábetler (predsednik kuratorija) pa župan Károly Nagy. 1996-oga leta so se v njini vesi pripravljali na eno razstavo ob 30. obletnici, ka so mrli njini dŰšni pastir dr. Imre Lenarsich. Te je gospaud Szabó, šteri je grato motor te akcije, začno iskati vseposedik, gde bi leko vkŰper pobrali kakše lejpe kejppe, štere so naredili plebanoš-dekan Lenaršič, šteri so bili velki amaterski fotograf tŰ. Samo ka so se njine fotografije v preminači 30 lejtaj razteple. L. 1997 so z dopŰščenjom sombotelske pŰšpekije ustanovili fundacijo „Dr. Lenarsich Imre Helytörténeti Alapítvány”, v šteri se trŰdijo, ka naj bi s kem več vse vkŰper pobrali od spominov od njinoga negdešnjoga duhovnika, in naslejdne naredili en mali muzej v Nyőgéri.

Slovenci smo zato leko radi, ka so gospaud dr. Mirko (Imre) Lenaršič prekmurski Slovenec bili. Narodili so se v Gornji Slavečjaj 1882-oga leta, za duhovnika so bili posvečeni 1906-oga leta v Somboteli, natau so 5 lejti bili kaplan na Tišini, 1913-oga leta so prišli na Dolenji Sinik, gde so ostali do 1924-oga leta. V knjigaj „Prekmurje”, (1921) dr. M. Slaviča je napisano, ka sta 1919-oga leta gorenji sinčarski duhovnik Géza TŰll in dolnji sinčarski duhovnik dr. Mirko Lenaršič tŰ podpisala izjavo (nyilatkozat) prekmurski katoliški duhovnikov, v šteri so prosili autonomijo za prekmurske (in po-

rebske) Slovence na Vogrskom. Uni so bili tŰ predsednik Slovenskoga narodnoga svejta v Sakalovci. Trnok tak vŰgle-da, ka so 1924-oga leta zato tŰ mogli oditi v vogrsko ves Nyőgér, ka so

pred 50 lejтами. Kak če bi je gnes naredili z najbaukšo fototehniko. O lepoti kejpov pa nam ranč nej trbej gučati, ka so plebanoš-dekan Lenaršič pravi fotografski majster bili. Nej zaman so bili po-

Jože HirnŰk, Ferenc Hábetler, Csaba Szabó in Károly Nagy

se celau aktivno trŰdili za pravice prekmurski in porabski Slovincov...

Csaba Szabó velki asek dela vogrski pošti, ka dvej leti piše pisma vsakšomi (na Vogrskom, v Sloveniji, Austriji, Meriki in indrik), pri šterom vŰpa, ka jim v njini temi leko kak koli pomaga. Ali materialno ali pa tak, ka vkŰper spravijo za svoj muzejček s kem več iz tistoga, ka so inda svejta gospaud Lenaršič meli. Tak je te velki lokalni patriot lani napiso pismo naši Slovenski zvezi tŰ, štera je pri tom pomagala, ka so iz tisti Lenaršičovi filmski negativov (900), štere so najšli v sárvárs-kom muzeji, dali kejppe narediti.

S predsednikom Slovenske zveze na Madžarskom Jožefom HirnŰkom sva buma samo gledala, gda so nama trgé milostivni gospaudge v nyŰgérskom farofi pokazali, kakše lejpe farbaste kejppe so znali delati gospaud Lenaršič že

valdjeni že 1909-oga leta zavolo svoji fotografij na razstavi v Parizi, sledik pa so na Vogrskom tŰ na dosta mejstaj nutri pokazali njine slike. Istina, ka so mašinov tŰ telko meli, kak marmaurov, eške z Merike so si je tŰ dali štŰlati. Na dosta njini kejpaj je vozajek bilau gorspisano, ka so nej na odajo. Istina, ka so na enom gostŰvanji za 150 djajec fotografirali. Toma se je nej trbej čŰdivati, ka kak so nam nyŰgérski gospaudge pravili, ne vejo, skoj so plebanoš živel, ka je tistoga ipa velko siromastvo bilau... Nekdešnje življenje se lepau vidi na slikaj g. Lenaršiča: lejpe pokrajine, oranje, žetva, beldjenjé, siromački Ciganji, starček, steri méra, odjen v kalaj, bejle breze...

Če de vse vredi šlau, te mo te rejsan lejpe kejppe mi v Porabji tŰ leko videli. Gospaud HirnŰk se je s členi kuratorija tak zgučo, ka bi en tau nutri pokazali

v nauvom Slovenskom informativno-kulturnom centri v Monoštri, gda te-vŰpajmo se, ka že letos -prejkdani bau. Gda mo si té čŰdovite fotografije gledali, mo si leko pre-mišlaval, kakša škoda, ka so plebanoš Lenaršič nej mogli pri nas ostati, kakše lejpe indašnje fotografije bi zdaj leko meli o slovenskom Porabji, pa leko, ka bi naša slovenska materna rejč tŰ nej tak ma-čijaska bila... Depa bojmo radi, ka se naši madžarski prijatelji v Nyőgéri tak fejst skrbijo, ka bi naj skem bole ohranili spomin na „Mirko bači”-na, kak pokojnoga v njini vesi pa v sausađnjaj vesnicaj zove-jo.

Na farofi majo en par slovenski knjig tŰ, inveturo od šteraj so naredili zdajšnji nadškof (érsek) v Veszprémi dr. Gyula Márffy, gda so eške v Nyőgéri kaplan bili. Baug plati, pa nej baja, če so naslovi (cim) nej sploy djenau zdruknivani. Leko, ka višiji dŰšni paster v Veszprémi tŰ majo kakšo fotografijo od g. Lenaršiča, šteri so takšo šegau meli, ka so svojim kaplanom tŰ vsigder darŰvali iz svoji slik? Ali pa so tak mladi, ka so nej v Lenaršičovom cajti bili tam kaplan?

GvŰšno pa, ka so g. Lenaršič naredili duhovnika iz dr. Gyulana Szakosa, ki so sledik tŰ pŰšpek gratali. Szakos, gda so eške plebanoš bili v ZalaerdŰdi, so dobili njino erbo, duhovno so jim bili tak blŰzi, kak če bi njin sin bili. Sledik so g. Szakos za erbo dobite fotoaparate, pipe, kejppe pa vse druge vrejdnosti odali enomi sárvárs-komi živinskomi padari dr. Lajosi CsŰnge... Zato pa zdaj kuratorij ma težko delo, ka tŰ pa tam vkŰper pobrati, ka se eške da iz Lenaršičove kulturne erbe...

Pri členaj kuratorija je odo najvišiji doktor „vendski” čednij dr. Vendi Wendski tŰ, šteri je nej dau valati, ka so g. Lenaršič bili predsednik Slovenskoga narodnoga sveta v Sakalovci 1919-oga leta. Dje, Baug moj, kak dosta drugo tŰ nej, tau je tŰ nej prešto (nej znau prešteti) v „Novinaj” iz 2. februara 1919, gde je na 45-46. strani napisano: „Narodni svet je nastaven 16. januara v Sakalovcih (ob Rabi). Za predsednika... je ednoglasno odebran Dr. Mirko Lenarsich, plebanoš na Dolnjem Siniki”.

Gda so ma členi kuratorija probali raztomačiti, ka so po njinom porabski pa prekmurski Slovenci tŰ Slovenci, samo ka eno varianto (dialekt) gučijo od slovenske rejči, pa ka so g. Lenaršič tŰ Slovenec bili po materni rejči, jim je fajni gospaud taoblisno, ka: „Naj si Slovenci samo nateknejo svojoga Lenaršiča na svojo zastalo!”

Porabski in prekmurski Slovenci bi si g. Lenaršiča rade vaule nateknili na svojo zastalo, če bi toga poštenoga slovenskoga duhovnika nej pregnala iz slovenskoga Porabja „vendska” politika med dvej bojni, za štero politiko takšo globko nostalgijo čŰti dr. Vendi Wendski.

Ob velki žalosti pa je porabski in prekmurski Slovencom v veliko tolažbo, ka je dr. Mirko (Imre) Lenaršič, plebanoš slovenskoga roda būu pregnan med takše milostivne madžarske prijatele, kak so lidgé v Nyőgéri in sausađnjaj vesnicaj, šteri so slovenskoga Mirko bačina z veseldjom nateknili na svojo zastalo...

Besedilo in slika:

Francek Mukič

Javni sklad za narodne in etnične manjšine razpisuje
natečaj o pridobitvi štipendij
za dijake in študente, pripadnike manjšin
v šolskem letu 1998/99.

Rok za srednješolce: 15. julij 1998

Rok za študente: 30. september 1998

O pogojih pridobitve štipendij se lahko pozanimате:

- v pisarni Javnega sklada
(Budimpešta, Akadémia u. 3.)
- na Zvezi Slovencev na Madžarskem
(Monošter u. Deák F. 17., tel: 380-208)
- na Državni slovenski samoupravi
(Gornji Senik, Glavna u. 5., tel: 434-032)

A Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért
Közalapítvány az 1998/99-es tanévre

tanulmányi ösztöndíj pályázatot

hirdet magyar állampolgárságú, nemzeti és etnikai
kisebbséghez tartozó, közép- vagy felsőfokú oktatási
intézményben tanuló diákok számára.

A középiskolai pályázatok beadási határideje:
1998. július 15.

A főiskolások és egyetemisták pályázatának beadási
határideje: 1998. szeptember 30.

A pályázat beadásával kapcsolatos információt a kö-
vetkező címen lehet kérni:

- MNEKK Közalapítványi iroda
(1054 Budapest Akadémia u. 3., Tel: 1-332-7334)
- Magyarországi Szlovének Szövetsége
(Szentgotthárd Deák F. u. 17., Tel: 380-208)
- Országos Szlovén Kisebbségi Önkormányzat
(Felsőszőlőnk Fő út 5., Tel: 434-032)

Mladinsko tekmovanje CZ

Na podlagi programa o sodelovanju županijskega
poveljstva CZ Železne županije in Uprave za obrambo
občine Murska Sobota so se mladinskega tekmovanja v
reševanju udeležile tudi ekipe šol iz Slovenije. Del
priprav na tekmovanje je potekal v Monoštru 6. maja,
kjer so se udeleženci spoznavali z uporabo zaščitnih
sredstev in naprav. Priprave so se nadaljevale tudi v
Sloveniji, kjer je ekipam pomagal g. Slavko Jauk.

Mladinsko tekmovanje je potekalo 15. maja v Velemu pri
mladinskem hotelu Avar. Slovenijo so zastopale 3 ekipe
pod vodstvom svojih učiteljev, mentorjev. Ekipo iz
Fokovcev sta pospremili učiteljici Simona Grosman in
Nada Horvat, iz Gornjih Petrovcev Gabrijela Dora in OŠ
III. v Murski Soboti pa g. Marjan Sukič.

Ekipe so reševale test, reševale poškodovance ter jim
nudile prvo pomoč itd. Po skupnih rezultatih je 3. mesto
zasedla ekipa iz Fokovcev (420 točk), 5. mesto ekipa iz
G. Petrovcev (397 točk) in 6. mesto soboška ekipa (388
točk). Slovenske ekipe so se izredno izkazale pri
praktičnih nalogah pri nujenju prve pomoči. Na tem
področju so bile - v svoji starostni skupini - najboljše.

Tibor Horváth
major CZ

Na poučnem izletu

19. maja smo bili v
Veszprému. Na izlet
smo šli učenci od 1. do
4. razreda. Tja smo se
peljali z avtobusom.
Najprej smo si ogledali
zanimivosti: trg, cerkev,
muzej. Potem smo šli v
živalski vrt. Tam smo
videli naslednje živali:
medvede, opice, leva,
bile so muce, tigri, srne,
divje svinje, jeleni, kače,
žabe.

Na žalost je ves dan
deževalo, kljub temu
smo se zelo dobro
počutili.

Bernadett Gyeček
4.r. Gornji Senik

Srečanje s pisateljem Vitanom Malom

Zanimivo uro smo imeli 25. maja na gornjeseniški šoli v
knjižnici. Prišel je pisatelj Vitan Mal. Z veseljem je pripovedal
o svojem pisateljskem delu in o filmu Sreča na vrhovi. Mi smo
ga spraševali, zakaj je pes dobil ime Jakob, zakaj je postal
glavni igralec Matic in zakaj je dobil film ta naslov.

Tomaž Mižer 4.r.
OŠ Gornji Senik

*Monoštrski učenci so za bralno značko imeli za
gostjo pisateljico Karolino Kolmanič.*

Stara baba, stari ded

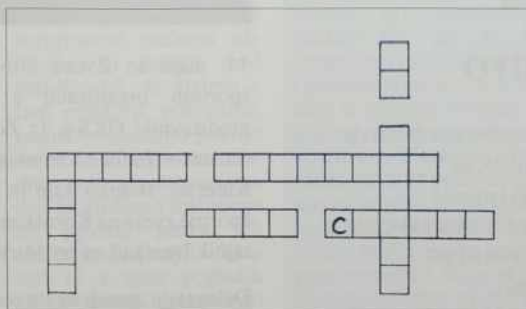
Stara baba, stari ded,
pojva müva dino žet.
De je tista dina?
Vrabli so go zeli.
De so tisti vrabli?
V sečo so se skrili.
De je tista seča?
Sekira go posekala.
De je tista sekira?
Kovač go je razkalo.
De je tisti kovač?
V Müro je skočo.
De je tista Müra?
Krava go je spila.
De je tista krava?

Pükša go strlila.
De je tista pükša?
Varaša na klina obešena,
Sto za njo segna,
do kolena v blato spadna.

Stara baba, stari ded,
pojdiva midva ajdo žet.
Kje je tista ajda?
Vrabci so jo vzeli.
Kje so tisti vrabci?
V gozdu so se skrili.
Kje je tisti gozd?
Sekira ga je posekala.

Kje je tista sekira?
Kovač jo je razkalil.
Kje je tisti kovač?
V Müro je skočo.
Kje je tista Müra?
Krava jo je spila.
Kje je tista krava?
Puška jo je ustrelila.
Kje je tista puška?
V mestu na klin obešena,
kdor po njej seže,
do kolena v blato pade.

(Karel Krajcar:
Kralič pa lejpa Vida)

Dela
največjega
slovenskega
pisatelja.

Uredništvo se
zahvaljuje 8. razredu
OŠ Gornji Senik
za poslane rešitve.

VABILO

Vaška samouprava v Števanovcih Vas
pristrčno vabi na
**VAŠKI DAN IN SVEČANO BLAGOSLOVITEV
VAŠKEGA GRBA IN PRAPORA,**
ki bo 6. junija 1998, ob 10. uri.

Program:

11.00 Sveta maša v števanovski cerkvi
14.30 Kulturni program v bivšem taboru
20.00 Ples

MEGHÍVÓ

Apátistvánfalva Önkormányzata szeretettel vár
minden érdeklődőt az
1998. június 6-án tartandó
**NEMZETISÉGI FALUNAP ÉS ZÁSZLÓ-CÍMER
AVATÁSI ÜNNEPSÉGÉRE.**

Program:

11.00 Ünnepi mise Apátistvánfalván a templomban
14.30 Kulturális műsor a volt Táborban
20.00 Bál

14. maja so Zvezo Slovencev obiskali predstavniki športnih organizacij s Koroške in Tržaške ter predstavniki OKS-a. Iz Združenja slovenskih športnih društev v Italiji so se obiska udeležili predsednik Jurij Kufersin, Branko Sain in Ksenija Slavec, iz Slovenske športne zveze na Koroškem pa predsednik Marjan Velik, tajnik Ivan Lukan ter Mirko Oraže in Franc Wiegeler.

Delegacijo zamejcev sta pospremlila Marjan Jemec, bivši namestnik generalnega sekretarja Olimpijskega komiteja, ter Damjan Pintar, sekretar odbora športa za vse pri OKS.

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak drugi četrtek

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič
Naslov uredništva: H-9970
Monošter, Deák Ferenc út 17,
p.p. 77, tel.: 94/380-767

Tisk:
SOLIDARNOST D.D.
Arhitekta Novaka 4
9000 Murska Sobota
Slovenija

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-715/93 mb z dne 3.11.1993, se časopis PORABJE uvršča med proizvode, od katerih se plačuje davek od prometa proizvodov po 13. točki tarife 3. zakona o prometnem davku (Ur. list RS, št. 4/92). ISSN 12187062

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Javnega sklada za narodne in etnične manjšine na Madžarskem.